

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1858.

Erste Abtheilung.

XXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 26. Juli 1858.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1858.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXIV.

Wydany i rozesłany dnia 26. Lipca 1858.

98.

Erlaß des Handelsministeriums vom 24. Juni 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXVI. Stück, Nr. 98, ausgegeben am 10. Juli 1858),

wirkfam für alle Länder, in welchen das Allerhöchste Hausirgesez vom 4. September 1852 Geltung hat,
über die Ertheilung von Hausirbewilligungen an Bewohner des Bezirkes Čubar in Kroatien
zum Hausirhandel mit rohen Korallen.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 9. Juni 1858, als Ausnahme von dem, im §. 12 des Allerhöchsten Hausirgesezes vom Jahre 1852 (Reichs-Gesetz-Blatt vom Jahre 1852, Nr. 252 *) enthaltenen Verbote des Hausirhandels mit ausländischen Waaren, Allergnädigst zu gestatten geruht, daß den Bewohnern des Bezirkes Čubar in Kroatien die Bewilligung zum Hausirhandel mit rohen Korallen ertheilt werden dürfe.

Ritter von Toggenburg m. p.

99.

Verordnung des Ministeriums der Justiz vom 29. Juni 1858,

wodurch die, für mehrere Kronländer ergangenen Verordnungen vom 23. Februar 1854, Nr. 50 des Reichs-Gesetz-Blattes, und vom 13. April 1855, Nr. 70 des Reichs-Gesetz-Blattes, erläutert, und auf die Kronländer Böhmen, Oesterreich ob der Enns und Salzburg ausgedehnt werden.

Siehe Reichs-Gesetz-Blatt, XXVI. Stück, Nr. 99, ausgegeben am 10. Juli 1858.

100.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz vom 30. Juni 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXVI. Stück, Nr. 100, ausgegeben am 10. Juli 1858),

wirkfam für die Kronländer Oesterreich unter und ob der Enns, Steiermark, Käruthen, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien mit Lodomerien und die Bukowina,

über das Erforderniß des politischen Consensus zu Zerstückungen von Landtafelkörpern.

Die Ministerien des Innern und der Justiz finden zur Erzielung eines einheitlichen Vorganges bei Zerstückungen von Landtafelkörpern in Oesterreich unter und ob der Enns, Steiermark, Käruthen, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien mit Lodomerien und der Bukowina im Grunde der hierüber bestehenden Gesetze, nämlich des Patentes vom 1. September 1798, Nr. 432 der Justiz-Gesetzsammlung, des Hofkanzlei-Decretes vom 29. September 1803, Nr. 43 der politischen Gesetzsammlung, der Hofdecrete vom

*) Allgemeines Landes-Gesetz- und Regierungsblatt für das Kronland Galizien und Lodomerien, vom Jahre 1852, XLVII. Stück, Nr. 333, Seite 833.

98.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 24. Czerwca 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXVI, Nr. 98, wydana dnia 10. Lipca 1858),

obowiązujące we wszystkich Krajach koronnych, w których moc ma o domokrażtwie Najwyższa Ustawa z dnia 4. Września 1852,

względem udzielania licencyj domokrażtwnych mieszkańcom powiatu Čubar w Kroacji do handlu domokrażtwnego koralami surowemi.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 9. Czerwca 1858 r. raczył Jego C. K. Apostolska Mość na ten wyjątek od objętego §. 12 Najwyższej Ustawy o domokrażtwie z roku 1852 (Dziennik Praw Państwa z roku 1852, Nr. 252*) zakazu handlu domokrażtwnego towarami zagranicznymi, Najlaskawiej zezwolić, iż mieszkańcom powiatu Čubar w Kroacji udzieloném być może pozwolenie do handlu domokrażtwnego koralami surowemi.

Kawaler de **Toggenburg** m. p.

99.

Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 29. Czerwca 1858,

mocą którego objaśnione zostają wydane dla niektórych Krajów koronnych rozporządzenia z dnia 23. Lutego 1854 r., Nr. 54 Dziennika Praw Państwa, tudzież z dnia 13. Kwietnia 1855 r., Nr. 70 Dziennika Praw Państwa, rozciągając oraz takowe na Kraje koronne Czech, Austrii powyżej Anizy i Solnogradu.

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XXVI, Nr. 99, wydaną dnia 10. Lipca 1858.

100.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 30. Czerwca 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXVI, Nr. 100, wydana dnia 10. Lipca 1858),

obowiązujące w Krajach koronnych Austrii poniżej i powyżej Anizy, Styrii, Karyntyi, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi z Lodomeryją i Bukowiną,

o potrzebie politycznego przyzwolenia na rozdrobnienie kompleksów tabularnych.

Celem osiągnięcia jednostajnego postępowania przy rozdrobnieniu kompleksów tabularnych w Austrii poniżej i powyżej Anizy, Styrii, Karyntyi, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi z Lodomeryją i Bukowinie na podstawie ustaw w téj mierze istniejących, mianowicie Patentu z dnia 1. Września 1798 r., Nr. 432 zbioru ustaw sądowych, dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 29. Września 1803 r., Nr. 43 zbioru ustaw politycznych, dekretów nadwornych z dnia 20. Stycznia

*) Powszechny Dziennik Praw krajowych i Rządowych dla Kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z roku 1852, Część XLVII, Nr. 333, Strona 833.

20. Jänner 1804, 5. Juli 1811, 7. Jänner 1813 und 8. December 1814, Nr. 648, 950, 1022 und 1112 der Justiz-Gesetzsammlung und des Justizministerial-Erlasses vom 23. März 1850, Nr. 120 des Reichs-Gesetz-Blattes zu erklären, daß zu jeder Zerstückung eines Landtafelkörpers der Consens der politischen Landesstelle erforderlich sei, folglich ohne dessen Beibringung eine Ab- und Zuschreibung von Bestandtheilen landtäflicher Güter, oder die Eröffnung neuer Einlagen für dieselben, es sei in der Landtafel selbst oder in einem Grundbuche, nicht vorgenommen werden darf.

Freiherr von **Bach** m. p.

Graf **Nadasdy** m. p.

101.

Verordnung des Finanzministeriums vom 30. Juni 1858,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXVI. Stück, Nr. 101, ausgegeben am 10. Juli 1858),

giltig für das ganze Reich,

über die Verwendung der Ueberschüsse der Gefälls-Strafgelder.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 21. Mai 1858 zu genehmigen geruht, daß die Ueberschüsse der Gefälls-Strafgelder nach folgenden Grundsätzen verwendet werden.

Grundsätze

über die Verwendung der Ueberschüsse von Gefälls-Strafgeldern.

I. Bildung eines Fondes, woraus die Kosten der Erziehung von Kindern gewisser Kategorien von Angestellten bestritten werden.

§. 1.

Die von den Vermögensstrafen, welche wegen Gefällsübertretungen von den Finanzbehörden oder Gefällsgerichten verhängt werden, eingehenden Beträge werden nach Abzug des mit dem gesetzlichen Verfahren zur Entdeckung und Untersuchung der Gefällsübertretungen, dann der Einbringung der Vermögensstrafen verbundenen Kostenaufwandes und der Belohnungen, die das Gesetz den Anzeigern und den Ergreifern bewilliget, zum Zwecke der Erziehung von Kindern der im activen Dienste bei der Finanzwache oder bei den ausübenden Gefällsämtern Angestellten gewidmet, in soferne nicht der Bezug dieser Beträge durch das Gesetz oder einen Vertrag anderen Personen zugewendet wurde. Jene Beamte und Angestellte, welche in Folge einer im Dienste ohne ihr Verschulden erlittenen Verletzung in den Pensions- oder Provisionsstand übertre-

Begriffsbestimmung und Widmung der Gefällsstrafgelder-Ueberschüsse zur Erziehung von Kindern der Angestellten der Finanzwache und der ausübenden Gefällsämter.

1804, 5. Lipca 1811, 7. Stycznia 1813 i 8. Grudnia 1814 r., Nr. 648, 950, 1022 i 1112 zbioru ustaw sądowych, tudzież Rozrządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 23. Marca 1850 r. Nr. 120 Dziennika Praw Państwa oświadczają niniejszém Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, iż do wszelkiego rozdrobnienia kompleksu tabularnego potrzebném jest zezwolenie politycznej władzy krajowej; przeto bez przedłożenia onegoż nie może być przedsięwziętém ani odpisanie ani przypisanie części dóbr tabularnych, ani téż otworzenie nowych wkładek ich się dotyczących, czy to w samej tabuli, czy téż w księdze gruntowej.

Baron **Bach** m. p.

Hrabia **Nádasdy** m. p.

101.

Rozporządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 30. Czerwca 1858,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXVI, Nr. 101, wydana dnia 10. Lipca 1858),

obowiązujące w całym Państwie,

o użyciu zwyczaj kar piénieźnych skarbowych.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 21. Maja 1858 r. raczył Jego C. K. Apostolska Mość zezwolić, ażeby zwyczki kar piénieźnych skarbowych użytymi były wedle zasad następujących.

Zasady

co się tyczy użycia zwyczaj kar piénieźnych skarbowych.

I. Utworzenie funduszu, z którego opędzone będą koszta edukacyi dzieci pewnych kategorij indywiduów ustanowionych.

§. 1.

Kwoty wpływające z kar majątkowych, orzeczonych z powodu przestępstw skarbowych przez władze finansowe lub sądy skarbowe, odtrąciwszy koszta połączone z prawném postępowaniem ku odkryciu i wysłedzeniu przestępstw skarbowych, tudzież ku ściąganiu kar majątkowych, niemniej nagrody, jakie ustawa dozwala donosicielom i imaczom, przeznaczone są na wychowanie dzieci indywiduów, będących ustanowionemi w czynnej służbie przy straży finansowej lub wykonawczych urzędach skarbowych, o ile pobór kwot rzeczonych nie jest ustawą lub kontraktem innym osobom przyznany. Ci urzędnicy i ustanowieni, którzy dla nadwężenia, bez winy w służbie poniesionego, przejść musieli do stanu pensyi lub prowizyi, na równi będą uważani z urzędnikami i ustanowio-

Oznaczenie i przeznaczenie zwyczaj kar piénieźnych skarbowych na wychowanie dzieci osob, ustanowionych przy straży finansowej i urzędach skarbowych wykonalnych.

ten mußten, sind in Absicht auf die Berücksichtigung ihrer, aus einer, während der Activität eingegangenen, Ehe herstammenden Kinder, den activen Beamten und Angestellten gleichzustellen.

§. 2.

Die zur Ansammlung eines Stammcapitals von 1,200,000 fl. in 5% Staatschuld-Verschreibungen sind bloß die Zinsen zu verwenden

Ueber die bisher an den allgemeinen Staatsschulden = Tilgungsfond und an den lombardisch-venetianischen Amortisationsfond als Depositen gegen Verzinsung abgeführten Strafgeelder-Ueberschüsse und die zum Capitale geschlagenen Zinsen, sowie über die noch weiter dahin einfließenden Beträge bis zu einer Gesamtsumme von 1,200,000 fl. sind zu 5 von 100 verzinliche Staatschuld - Verschreibungen auszustellen, deren Zinsen zu dem unter §. 1 bezeichneten Zwecke verwendet werden sollen. Das hiedurch angesammelte Capitale ist, ohne Unterscheidung der aus den einzelnen Kronländern abgeführten Theilbeträge, als ein Ganzes zu behandeln, und hat einen abgesonderten Fond zu bilden, welcher unter Aufsicht des k. k. Finanzministeriums auf die von demselben vorzunehmende Art zu verwalten ist.

Dem Aerar bleibt die halbjährige Aufkündigung des Capitales vorbehalten.

§. 3.

Verwendung der das Stammcapital von 1,200,000 fl. überschreitenden Ueberschüsse.

Der Betrag, um welchen die einfließenden Ueberschüsse nebst dem bereits angesammelten Capitale die unter §. 2 festgesetzte Summe überschreitet, ist als Depositum zu behandeln, und nach dem jeweiligen für Depositen ähnlicher Art festgesetzten Zinsfuß zu verzinzen.

Von dem Zeitpunkte angefangen, wo dieser Betrag den einjährigen Durchschnitt der in den zuletzt vorausgegangenen fünf Jahren abgeführten Ueberschüsse wenigstens um 20,000 fl. übersteigt, ist jährlich ein Theil desselben, welcher dem einjährigen Durchschnitt der in den jeweil vorausgegangenen letzten fünf Jahren abgeführten Ueberschüsse beiläufig gleichkömmt, zu dem unter §. 1 bestimmten Zwecke flüssig zu machen.

II. Nähere Bezeichnung jener Angestellten, deren Kinder zur Theilnahme an dieser Wohlthat zugelassen werden können.

§. 4.

Vorzugsweise Bedachtnahme auf Kinder der Angestellten des Mannschaffsstandes der Finanzwache.

So lange bloß die Zinsen des, nach §. 2 angesammelten Capitales verwendet werden, bleibt diese Verwendung auf die Erziehung von Kindern der im Mannschaffsstande der Finanzwache dienenden Angestellten beschränkt.

Nach dem Eintritte des, unter §. 3 vorgesehenen Falles können auch Kinder

- a) von activen Beamten der Finanzwache (Commissäre und Obercommissäre) überhaupt, dann
- b) von jenen activen Beamten und Dienern der ausübenden Gefällsämler, welche früher bei der Finanzwache dauernd aufgenommen waren, und in derselben wenigstens 5 Jahre dienten, soferne die Jahresbesoldung der ersteren 800 fl. nicht überschreitet, zur Theilnahme an der Wohlthat der, aus dem Gefälls = Straffonde zu

nymi, w czynnej służbie zostającymi, co się tyczy uwzględnienia ich dzieci, pochodzących z małżeństwa zawartego w czasie ich czynnej służby.

§. 2.

Na zwyczajki kar pieniężnych, odwożonych dotąd jako depozyta za uprocenowaniem do powszechnego funduszu umorzenia długów Państwa, tudzież do funduszu amortyzacyjnego Lombardzko-Weneckiego, równie jak na prowizyje do kapitału doliczone, niemniej na dalsze tamże wpływające kwoty aż do sumy całkowitej o 1,200.000 Złr. wystawione być mają 5% obligacyje Stanu, których prowizyje użytymi będą na cel w §. 1 wskazany. Zebrany w ten sposób kapitał, bez różnicy summ, odwiezionych z pojedynczych Krajów koronnych, uważany być ma jako całość, i tworzyć będzie osobny fundusz, który pod dozorem C. K. Ministerstwa Skarbu administrowanym będzie w sposób, bliżej określonym być mający.

Aż do chwili zebrania kapitału fundusowego o 1,200.000 Złr. w 5% obligacyjnych stanu mają tylko prowizyje być użyte.

Erarium pozostawione sobie ma półroczne wypowiedzenie kapitału.

§. 3.

Kwota, o którą zwyczajki wpływające wraz z zebrany już kapitałem przewyższają summę w §. 2 ustanowioną, jako depozytum ma być traktowana, i procentowana wedle każdorazowej stopy procentowej, ustanowionej dla depozytów rodzaju podobnego.

Użycie zwyczajek, przechodzących kapitał pierwotny o 1,200 000 Złr.

Począwszy od chwili, gdzie kwota rzeczona przewyższa jednoroczne przecięcie zwyczajek odwiezionych w ostatnich pięciu latach poprzedzających przynajmniej o 20.000 Złr., co rok zlikwidowaną być ma na cel w §. 1 wskazany część pewna onéjże, mniej więcej równająca się jednorocznemu przecięciu zwyczajek, odwiezionych w każdym peryodzie ostatnich pięciu lat poprzedzających.

III. Bliższe oznaczenie tych ustanowionych, których dzieci przypuszczone być mogą do udziału tego dobrodziejstwa.

§. 4.

Jak długo tylko prowizyje kapitału, wedle §. 2 złożonego użytymi będą, użycie takowe ograniczone zostaje tylko na wychowanie dzieci ze stanu ludzi prostych, przy straży finansowej w czynnej służbie ustanowionych.

Szczególniejsze przed innemi uwzględnienie dzieci, ze stanu ludzi prostych straży finansowej

Gdy nastąpi przypadek w §. 3 przewidziany, mogą także i dzieci

- a) czynnych urzędników przy straży finansowej (komisarzy i nadkomisarzy) w ogólności, dalej
- b) tych czynnych urzędników i sług przy urządach skarbowych wykonawczych, którzy przedtém stale do straży finansowej byli przyjęci, i tamże przynajmniej lat pięć służyli, o ile płaca pierwszych nie przenosi 800 Złr., przypuszczone być do udziału dobrodziejstwa kosztów wychowania, opędzonymi

bestreitenden Kosten ihrer Erziehung zugelassen werden, jedoch mit der Beschränkung, daß die Zahl derselben nicht $\frac{1}{10}$ der Gesamtzahl der Stiftpfätze überschreiten darf, und auch in keinem Jahre mehr als $\frac{1}{6}$ der neu aufgenommenen aus dieser Kategorie gewählt werden darf.

§. 5.

Eigenschaften des Vaters, die zur Berücksichtigung des Kindes erforderlich sind.

Um dem Kinde eines der, unter §. 4 bezeichneten Beamten oder Angestellten diese Wohlthat zuwenden zu können, ist erforderlich, daß der Vater bereits dauernd in der Finanzwache aufgenommen worden sei, ferner, daß derselbe befriedigende Beweise von Dienstfeier, Rechtlichkeit und Verlässlichkeit an den Tag gelegt habe.

Er muß mit Rücksicht auf den Stand seiner Familie insbesondere auf seine Auszeichnung im Dienste und alle sonst eintretenden beachtenswerthen Verhältnisse einer Erleichterung in der Versorgung und Erziehung seiner Kinder wahrhaft bedürftig und würdig sein.

Bei der Auswahl weiblicher Kinder sind die mütterlicherseits verwaisten besonders zu berücksichtigen.

III. Modalitäten der Verwendung der zu Erziehungszwecken bestimmten Beträge.

A. Durch Unterbringung der Kinder in Erziehungsanstalten.

§. 6.

Knaben sind vorzugsweise in Militär-Bildungsanstalten unterzubringen.

Knaben, welche sich zur Aufnahme in Militär-Bildungsanstalten eignen, sind vorzugsweise in diesen unterzubringen.

Die Anzahl der Plätze für jene Zöglinge der Militär-Bildungsanstalten, deren Unterhalt aus dem Gefälls-Straffonde bestritten wird, bleibt vorläufig auf 80 festgesetzt.

§. 7.

Welche Kinder in Civil-Erziehungsanstalten unterzubringen sind.

Außerdem werden Knaben auch in Civil-Erziehungshäusern, Convicten, Knabenseminarien u. s. w. untergebracht.

Für Mädchen werden Stiftpfätze in Instituten für weibliche Erziehung errichtet. Vorläufig werden 80 Stiftpfätze in Civilanstalten für Knaben und 100 für Mädchen bestehen.

§. 8.

Erfordernisse in Rücksicht auf die persönlichen Eigenschaften der Kinder:
a) allgemeine;
b) besondere, u. g.

Kinder, welchen die Wohlthat der Erziehung auf Kosten des Fondes zu Theil werden soll, müssen in rechtmäßigen Ehen erzeugt, von gesunder Leibesbeschaffenheit und mit Erfolg geimpft worden sein, oder die natürlichen Blattern überstanden haben.

§. 9.

1. für die Aufnahme in Militär-Bildungsanstalten.

Für die Auswahl der, den Militär-Bildungsanstalten zuzuweisenden Zöglinge sind ferner die für die Aufnahme in diese Anstalten, in Absicht auf das Lebensalter, die körperliche Beschaffenheit u. s. w. festgesetzten besonderen Bedingungen maßgebend.

być mających z funduszu karnego skarbowego, z tém atoli ograniczeniem, że liczba takowych nie ma przenosić $\frac{1}{10}$ ogólnej liczby miejsc fundacyjnych, oraz iż w żadnym roku więcej nad $\frac{1}{6}$ nowo przyjętych z téj kategorii wybranych być może.

§. 5.

By dziecku urzędnika lub ustanowionego w §. 4 bliżej oznaczonego, przyznane być mogło dobrodziejstwo rzeczone, wymaga się, ażeby ojciec już stale przyjętym był do straży finansowej, tudzież, ażeby tenże dostateczne wykazał dowody gorliwości swój w służbie, swój rzetelności i niezawodności.

Własności ojca, jakie za warunek się kładzie, by dziecko jego uwzględnieniem było.

Pod względem na stan familii swój, szczególnież na odznaczenie się w służbie i wszelkie inne zachodzące za uwzględnieniem przemawiające stósunki prawniwi potrzebującym i godnym być musi ulżenia w zaopatrzeniu i wychowaniu dzieci swych.

Przy wyborze dzieci żeńskich na szczególny wzgląd zasługują dzieci, ze strony matki osierocone.

III. Modalności użycia kwot. przeznaczonych na cele wychowania.

A. Przez pomieszczenie dzieci w zakładach wychowawczych.

§. 6.

Chłopcy, sposobiący się do przyjęcia do zakładów edukacyjnych wojskowych, szczególnież w tychże pomieszczeni być mają.

Chłopcy pomieszczeni być mają szczególnież w zakładach edukacyjnych wojskowych.

Liczba miejsc dla uczniów w zakładach edukacyjnych wojskowych, których pomieszczenie opędzonóm będzie z funduszu karnego skarbowego, ustanowiona jest uprzednio na 80.

§. 7.

Oprócz tego pomieszczeni będą chłopcy także i w cywilnych domach wychowawczych, konwiktach, seminaryjach dla chłopców i t. p.

Które dzieci pomieszczone być mają w zakładach edukacyjnych cywilnych.

Dla dziewczyn otworzone będą miejsca fundacyjne w instytucjach wychowania białogłowskiego. Uprzednio istnieć będzie 80 miejsc fundacyjnych w cywilnych zakładach dla chłopców a 100 dla dziewczyn.

§. 8.

Dzieci, którymby przyznane było dobrodziejstwo wychowania kosztem funduszu, urodzone być muszą z małżeństwa prawnego, być zdrowej konstytucyi i z dobrym skutkiem szczepione albo musiały odbyć ospę naturalną.

Warunki co się tyczą osobistych własności dzieci:
a) ogólne;
b) szczególne
a to:

§. 9.

Przy wyborze wychowawców, w zakładach edukacyjnych wojskowych pomieszczonymi być mających, stósować się należy nadto do szczególnych warunków, ustanowionych dla przyjęcia do tychże zakładów, pod względem wieku, cielesnej własności i t. d.

1. względem przyjęcia do zakładów edukacyjnych wojskowych.

§. 10.

Für Kinder, welche auf Kosten des Gefälls-Straffondes in einer Civil-Erziehungsanstalt untergebracht werden sollen, ist außer den sonst für die Aufnahme in solche Anstalten vorgezeichneten Bedingungen erforderlich, daß sie das sechste Lebensjahr bereits zurückgelegt und das zwölfte in der Regel noch nicht überschritten haben.

Es werden auch Kinder berücksichtigt werden, die zwar sonst gesund, jedoch mit solchen körperlichen Gebrechen behaftet sind, die eine besondere Methode des Unterrichtes und der Erziehung erfordern.

Dieselben werden in den, für die, mit solchen Gebrechen Behafteten eigens gewidmeten Anstalten (Blinden- und Taubstummen-Institute u. s. w.) untergebracht.

B. Durch Verleihung von Handstipendien und Zahlung von Lehrgeldern.

§. 11.

Ein Theil der nach §§. 2 und 3 verfügbaren Beträge kann zu Handstipendien und zur Zahlung von Lehrgeldern für Söhne der unter §. 4 bezeichneten Beamten und Angestellten verwendet werden.

IV. Bezeichnung der Behörde, welcher die Verleihung von Kostplätzen etc. zusteht, und Bestimmungen über die Ausübung des Verleihungsrechtes.

§. 12.

Die Verleihung der aus dem Gefälls-Straffonde dotirten Kostplätze, Stipendien und Lehrgelder, und die Wahl der unter §§. 7 und 10 bezeichneten Anstalten ist dem Finanzministerium vorbehalten.

§. 13.

Bei der Vertheilung der Zöglinge ist nicht bloß auf Erziehungshäuser des Kronlandes oder Verwaltungsgebietes, in welchem der Vater dient, Rücksicht zu nehmen, sondern es sind die Plätze nach Maßgabe der vorhandenen Gelegenheit zu vertheilen.

§. 14.

Die ursprüngliche Aufnahme von Zöglingen in Militär-Bildungsanstalten auf Kosten des Gefälls-Straffondes kann nur in Unter- oder Ober-Militär-Erziehungshäusern erfolgen.

Für den Uebertritt solcher Zöglinge aus diesen Erziehungshäusern in höhere Militär-Bildungsanstalten, wofür aus dem Gefälls-Straffonde ein höheres als das für Unter- und Ober-Militär-Erziehungshäuser jeweilig festgesetzte Kostgeld entrichtet werden soll, ist die vorläufige Zustimmung des Finanzministeriums erforderlich.

§. 15.

Die in den unter §. 7 bezeichneten Anstalten untergebrachten Knaben haben, wenn nicht schon bei der Aufnahme etwas anderes festgesetzt wurde, die ihnen zugewendete

2. für die Unterbringung in Civil-Erziehungsanstalten.

Handstipendien und Lehrgelder.

Die Verleihung von Kostplätzen etc. steht dem Finanzministerium zu.

Die Zöglinge werden den einzelnen Anstalten, ohne Rücksicht auf das Land, in welchem der Vater dient, zugetheilt.

Die ursprüngliche Aufnahme in Militär-Bildungsanstalten findet nur für Unter- und Obererziehungshäuser statt.

Die Verleihung eines Kostplatzes in Civil-Erziehungshäusern ist in der Regel

§. 10.

Co się tyczy dzieci, mających być pomieszczonemi kosztem funduszu karbowego w zakładzie wychowawczym cywilnym, oprócz warunków nadto względem przyjęcia do takich zakładów przepisanych, wymaga się, ażeby już odbyły szósty rok wieku, a w zasadzie dwunastego jeszcze nie przekroczyły.

z względu pomieszczenia w zakładach wychowawczych cywilnych.

Uwzględnione będą także dzieci, które wprawdzie są zdrowe, lecz ulegają defektom cielesnym, wymagającym szczególniej metody nauki i wychowania.

Te pomieszczone będą w zakładach, przeznaczonych właściwie dla takich upośledzonych (w instytutach dla ślepych i głucho-niemych i t. d.).

B. Przez udzielenie stypendyjów i zapłacenie należności za naukę.

§. 11.

Część kwot, będących do dyspozycji, użyta być może na stypendyja i zapłaty nauki dla synów urzędników i ustanowionych w §. 4 oznaczonych.

Stypendyja i opłaty za naukę.

IV. Oznaczenie władzy, której przysługuje nadanie miejsc wychowania etc. tudzież postanowienia o wykonywaniu prawa tego.

§. 12.

Udzielenie miejsc wychowania, uposażonych z funduszu kar skarbowych, stypendyjów i opłat za naukę, tudzież wybór zakładów, §§. 7 i 10 oznaczonych, pozostawioném sobie ma Ministerstwo Skarbu.

Nadanie miejsc wychowania etc. przysługuje Ministerstwu Skarbu.

§. 13.

Przy pomieszczeniu wychowawców nie będzie się brać wyłącznie 'względem na domy wychowawcze Kraju koronnego lub okręgu administracyjnego, w którym ojciec służy, lecz rozdzielone być mają miejsca w miarę sposobności wydarczającej się.

Wychowawcy pomieszczeni będą w pojedynczych zakładach, bez względu na Kraj, w którym ojciec służy.

§. 14.

Pierwsze przyjęcie wychowawców do zakładów edukacyjnych wojskowych na koszt funduszu kar skarbowych miejsce mieć może tylko w niższych lub wyższych domach wychowawczych wojskowych.

Pierwsze przyjęcie do zakładów edukacyjnych wojskowych miejsce ma tylko dla niższych i wyższych domów edukacyjnych.

Dla przejścia wychowawców takowych z rzeczonych domów edukacyjnych do wyższych zakładów wojskowo-edukacyjnych, gdzieby z funduszu kar skarbowych opłaconą być miała 'wyższa należność' wychowania nad tę, która w niższych i wyższych domach edukacyjnych wojskowych każdego razu ustanowiona jest, potrzebne jest uprzednie zezwolenie Ministerstwa Skarbu.

§. 15.

Chłopcy, pomieszczeni w zakładach, w §. 7 oznaczonych, jeżeli w przyjęciu nie jest co innego ustanowioném, używać będą dobrodziejstwa im przyznanego

Udzielenie miejsca wychowania w cywilnych domach edukacyjnych w zasadzie

nur bis zur Beendigung des Elementarunterrichtes oder ersten vier Normalstufen wirksam.

Wohlthat in der Regel nur bis zur Beendigung jenes Elementarunterrichtes zu genießen, welcher den vier Classen der Normalschulen entspricht.

§. 16.

Bedingungen der Ausdehnung dieser Begünstigung auf den Unterricht der Gymnasial- und Realschulen.

Für Zöglinge, welche während des Elementarunterrichtes vorzügliche Fähigkeiten und ausgezeichneten Fleiß neben einem tadellosen sittlichen Betragen an Tag gelegt haben, kann in dem Falle, wenn sie mit Zustimmung ihres Vaters oder Vormundes in einer der unter §. 7 erwähnten Anstalten noch ferner zu verweilen und an dem Unterrichte der Gymnasial- oder Realschulen Theil zu nehmen wünschen, von dem Finanzministerium der Fortgenuß der in Rede stehenden Wohlthat bis zur Beendigung dieses Unterrichtes bewilliget werden.

§. 17.

Bedingungen der Verleihung von Handstipendien.

Zöglingen, welche nach beendigtem Unterrichte des Obergymnasiums die Maturitätsprüfung mit Auszeichnung bestanden, oder welche die Oberrealschule mit vorzüglichem Erfolge zurückgelegt haben, kann, wenn sie mit Zustimmung ihres Vaters oder Vormundes sich der höheren wissenschaftlichen oder technischen Ausbildung auf einer inländischen Universität oder höheren technischen Lehranstalt zu widmen wünschen, vom Finanzministerium ein Handstipendium von jährlichen 150 fl. aus dem Gefälls-Straffonde verliehen werden.

§. 18.

Ausnahmsweise ursprüngliche Aufnahme in Civil-Erziehungsanstalten für den Unterricht der Gymnasial- und Realschulen.

Die unter §. 16 bezeichnete Begünstigung kann ausnahmsweise auch bei der ursprünglichen Verleihung eines Kostplatzes solchen Knaben zugewendet werden, welche während des wo immer genossenen früheren, zum Uebertritte in das Gymnasium oder in die Realschule, oder in eine höhere Classe dieser Schulen befähigenden Unterrichtes, laut legaler Zeugnisse, neben einem tadellosen sittlichen Betragen, Beweise vorzüglicher Fähigkeiten und ausgezeichneten Fleißes geliefert haben, in welchem Falle nach Umständen die Ueberschreitung des Alters von 12 Jahren kein Hinderniß der ursprünglichen Aufnahme bildet.

§. 19.

Berechtigt für die Erlernung eines Handwerkes.

Für Knaben, hinsichtlich welcher nach empfangenem Elementarunterrichte die unter §. 16 festgesetzten Bedingungen nicht eintreten, die jedoch mit Zustimmung ihres Vaters oder Vormundes sich der Erlernung eines Handwerkes zu widmen wünschen, kann die Bestreitung des hierzu erforderlichen Lehrgeldes aus dem Gefälls-Straffonde bewilliget werden, und zwar ohne Unterschied, ob solche Knaben den im §. 15 bezeichneten Elementarunterricht auf Kosten ihrer Eltern oder auf Kosten des Fondes empfangen haben.

§. 20.

Besondere Bestimmungen für weibliche Zöglinge.

Die den weiblichen Zöglingen auf Kosten des Gefälls-Straffondes zu gewährende Erziehung hat sich in intellectueller Hinsicht in der Regel auf den Elementarunterricht (§. 15) und auf die Aneignung solcher Fertigkeiten zu beschränken, welche für Hausfrauen der unteren Stände erforderlich sind.

w zasadzie tylko do ukończenia tój nauki elementarnój, która odpowiada czterem klasom szkół normalnych.

rozciąga się tylko z do ukończenia nauk elementarnych pierwszych czterech klas normalnych.

§. 16.

Dla wychowauców, którzy podczas nauk elementarnych dali dowody szczególnej zdolności i pilnością osobliwie się odznaczyli równie jak postępowaniem moralném nieskazitelném, a za zezwoleniem ojca lub opiekuna w jednym z zakładów, w §. 7 wspomnionych, nadal jeszcze pozostać sobie życzą i naukę pobierać w szkołach gimnazyalnych lub realnych, dozwołoném być może przez Ministerstwo Skarbu dalszy ciąg dobrodziejstwa, w mowie będącego, aż do ukończenia nauki tój.

Warunki rozciągnięcia tego uwzględnienia na naukę szkół gimnazyalnych lub realnych.

§. 17.

Wychowaucom, którzy po skończonej nauce wyższego gimnazyum odszczęgnili się przy examine dojrzałości, lub którzy wyższą szkołę realną z celującym skutkiem odbyli, udzieloném być może przez Ministerstwo Finansów stypendyum rocznych 150 Złr. z funduszu kar skarbowych, jeżeli z zezwoleniem ojca lub opiekuna życzą sobie nabyć wyższego wykształcenia naukowego lub technicznego na uniwersytecie krajowym lub wyższym zakładzie naukowym technicznym.

Warunki udzielenia stypendyów.

§. 18.

Uwzględnienie, oznaczone w §. 16 przyznane być może wyjątkowo także i przy piérwszém udzieleniu miejsca pensjonarskiego chłopcom, którzy podczas dawniejszój gdziebądź nabytój nauki, uzdolniającój do przejścia do gimnazyum lub do szkoły realnej lub do wyższój klasy tych szkół, wedle świadectw legalnych, oprócz nieskazitelnego zachowania się moralnego dali dowody celujących zdolności i osobliwój pilności, w którymto przypadku nadmiar wieku lat 12 nie będzie stanowić przeszkody piérwszego przyjęcia.

Wyjątkowe piérwsze przyjęcie do cywilnych zakładów edukacyjnych dla nabycia nauk gimnazyalnych lub realnych.

§. 19.

Dla chłopców, względem których po odebranej nauce elementarnój nie mają miejsca warunki, w §. 16 ustanowione, którzy atoli za zezwoleniem ojca lub opiekuna poświęcić się chcą professyi, dozwołoném być może opędzenie potrzebnej opłaty za naukę z funduszu kar skarbowych, a to bez różnicy, czy chłopcy takowi pobierali naukę elementarną, w §. 15 oznaczoną, kosztem rodziców lub funduszu.

Opłata nauki profesyjnej.

§. 20.

Wychowanie, kosztem funduszu kar skarbowych białogłowskim pensjonarom daném być mające, ograniczoném będzie pod względem wykształcenia umysłowego w zasadzie na naukę elementarną (§. 15), tudzież na dostąpienie takiej wprawności, jakiej potrzebują gospodynie stanów niższych.

Osobne postanowienia co do pensjonerek białogłowskich.

Die Aufnahme auf Kosten des Gefälls-Straffondes in weiblichen Erziehungs- und Bildungsanstalten, in welchen die Zöglinge durch höhere intellectuelle Ausbildung und Aneignung von Kunstfertigkeiten befähiget werden sollen, als Lehrerinnen oder Erzieherinnen sich ihre Subsistenz zu sichern, ist nur solchen Töchtern der unter §. 4 bezeichneten Beamten und Angestellten zu bewilligen, welche durch ausgezeichnete Anlagen und beharlichen Fleiß zur Widmung für diese Berufssphäre vorzüglich geeignet erscheinen.

V. Ueber die Fortdauer und das Aufhören des Genusses der verfügten Verleihung.

§. 21.

Die Verleihung eines Kostplatzes, Stipendiums oder Lehrgeldes bleibt auch dann in Kraft, wenn der Vater des damit theilhaften Kindes mittlerweile gestorben, oder in den zeitlichen oder dauernden Ruhestand getreten wäre, oder auf eine andere Art aufgehört hätte, dem Personalstande der Finanzwache oder der ausübenden Gefällsämtler als actives Mitglied anzugehören oder den im §. 5 festgesetzten Bedingungen zu entsprechen.

§. 22.

Der Genuß der nach diesen Bestimmungen gewährten Wohlthat darf ohne besondere Bewilligung des Finanzministeriums für keinen Zögling die in einzelnen Fällen etwa besonders bestimmte Dauer, oder wenn diese nicht besonders festgesetzt wurde, die längste Dauer von zwölf Jahren überschreiten.

Dieselbe kann zu jeder Zeit wegen schlechter Ausführung des damit theilhaften oder wegen eines nicht befriedigenden Fortschrittes in der betretenen Studien-Laufbahn entzogen werden.

Deren Fortgenuß hört ferner auf, wenn die Nothwendigkeit eintritt, den Zögling wegen eines nicht entsprechenden Betragens oder wegen Krankheit oder sonstigen körperlichen Gebrechens aus der Anstalt, in welcher derselbe auf Kosten des Gefälls-Straffondes untergebracht wurde, zu entfernen, in welchem Falle jedoch dieser Fond die nothwendigen Kosten der Zurückbringung des Zöglings zu seinen Eltern oder Angehörigen bestreitet.

Dem Vater oder Vormunde eines Zöglings, welcher nicht in einer Militär-Bildungsanstalt untergebracht wurde, bleibt es frei gestellt, denselben aus dem Institute, in dem er sich auf Kosten des Fondes befindet, auch vor Ablauf der Zeit, für welche die Aufnahme erfolgte, auf seine Kosten zurückzunehmen.

VI. Allgemeine Bestimmungen über die Vollziehung dieser Grundsätze.

§. 23.

Zur Entscheidung über zweifelhafte Fälle in der Anwendung der vorstehenden Grundsätze und zur Festsetzung der näheren Bestimmungen über die Ausführung der letzteren ist das Finanzministerium ermächtigt.

Freiherr von **Bruck** m. p.

Fortdauer des Genusses der dem Kinde zugewendeten Wohlthat, obgleich hinsichtlich seines Vaters die im §. 5 festgesetzten Bedingungen nicht mehr vorhanden sind.

Der Genuß dieser Wohlthat hört auf:

a) nach Ablauf eines im Allgemeinen aber besonders bestimmten Zeitraumes;
b) auch vor Ablauf dieses Zeitraumes:
1. wegen schlechter Ausführung des Zöglings oder nicht entsprechenden Fortschrittes in Studium,

2. wegen Gebrechens, welche seine Entfernung aus der Erziehungsanstalt nothwendig machen,

3. durch Verzichtleistung von Seite des Vaters oder Vormundes, soweit diese statthäufig ist.

Die näheren Bestimmungen über die Anwendung dieser Grundsätze werden vom Finanzministerium festgesetzt.

Przyjęcie kosztem funduszu kar skarbowych do białogłowskich zakładów wychowania i wykształcenia, w których wychowanice uzdolnione być mają przez wyższe umysłowe wykształcenie i wprawę do robót kunsztownych, aby sobie zabezpieczyły subsystencyję jako nauczycielki lub guwernantki, dozwoloném być ma takim tylko córkom urzędników i ustanowionych, w §. 4 oznaczonych, które przez celujące zdolności i wytrwałą pilność szczególnież usposabiają się do téj sfery powołania.

V. O dalszém trwaniu tudzież ustaniu użyczonego dobrodziejstwa.

§. 21.

Udzielone już miejsce w pensyonacie, stypendyjum lub opłata za naukę zostaje nawet wtenczas w mocy, gdyby tymczasem ojciec dziecka uwzględnionego umarł, lub przeniesionym został na stan spoczynku doczasowy lub trwały, lub téż w inny sposób przestał należeć jako członek czynny do personalu straży finansowej lub nieodpowiadał nadal warunkom w §. 5 ustanowionym.

Dalsze trwanie dobrodziejstwa, dziecku użyczonemu, nawet gdyby względem ojca nie miały już miejsca warunki, w §. 5. ustanowione.

§. 22.

Używanie dobrodziejstwa, użyczonego wedle postanowień niniejszych, bez szczególnego pozwolenia Ministerstwa Skarbu nie może dla żadnego wychowawca trwać dłużej na czas w pojedynczych przypadkach szczególnież zakreślony, a gdyby takowy nie był oznaczony, nad czas najdłuższy lat dwunastu.

Używanie dobrodziejstwa w mo-
wie będącego
ustaje:
a) po upływie
czasu ogólnie
lub szczególnież
zakreślonego:

Dobrodziejstwo to każdego czasu uchyloném być może dla złego sprawowania się obdarzonego lub téż dla niezadowolniającego postępu w studyjach rozpoczętych.

b) nawet przed
upływem tego
czasu:
1. dla złego za-
chowania się wy-
chowawca lub nie-
odpowiedniego
postępu w nau-
kach,

Dalsze onego trwanie ustaje, skoro zachodzi potrzeba oddalenia wychowawca z zakładu, w którym na koszt funduszu kar skarbowych był pomieszczony, czy to dla nieodpowiedniego zachowania się, czy téż dla choroby lub innych wad cielesnych, w którym to razie jednak fundusz ponosić będzie potrzebne koszta odesłania wychowawca do rodziców lub przynależących.

2. dla wad, czy-
niących koniecz-
nym oddalenie
wychowawca z
zakładu wycho-
wawczego,

Ojcu lub opiekunowi wychowawca, który nie jest umieszczonym w wojskowym zakładzie edukacyjnym, pozostawiona jest wolność odebrania własnym kosztem z instytutu, w którym się na koszt funduszu znajduje, nawet przed upływem czasu, na który przyjęcie nastąpiło.

3. przez zrzecze-
nie się ze strony
ojca lub opiekuna,
gdzie takowe
miejsce mieć
może

VI. Ogólne postanowienia co do wykonania zasad powyższych.

§. 23.

Do rozstrzygania przypadków wątpliwych w zastosowaniu zasad powyższych wyszczególnionych, tudzież do ustanowienia bliższych postanowień względem przeprowadzenia onychże upoważnione jest Ministerstwo Skarbu.

Bliższe postano-
wienia co do za-
stosowania zasad
niniejszych przez
Ministerstwo
Skarbu ustano-
wione będą.

